

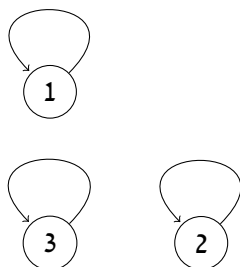
עבודה עצמית 4

שאלה 1

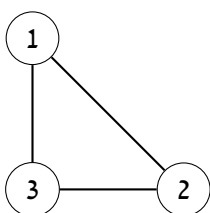
(א) מצאו את מספר מסלולים שונים של אורך n (שלם) בין קדקוד 1 לבין קדקוד 3.

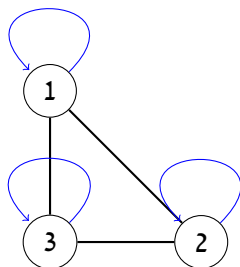
(ב) מצאו את מספר המסלולים של אורך n (שלם) בין קדקוד 2 לבין קדקוד 3.

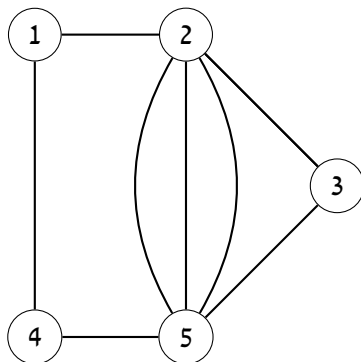
(ג) מצאו את מספר המסלולים של אורך 4 בין קדקוד 1 לבין קדקוד 2.

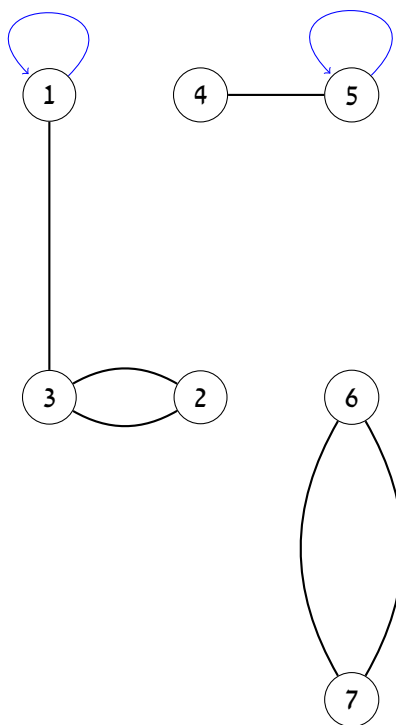
(ד) עבור הגרף הבא הוכיחו כי בין כל זוג קדקודים קיים אותו מספר מסלולים של אורך n (שלם).

(ה) מצאו את מספר המסלולים של אורך 3 בין קדקוד 2 לבין קדקוד 3.

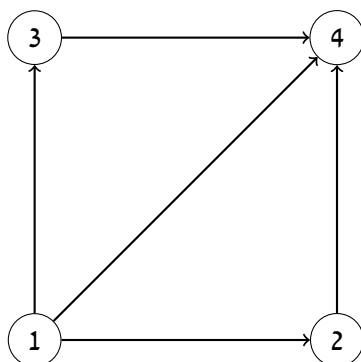

(ו) מצאו את מספר המשלולים של אורך 3 בין קדקוד 2 לבין קדקוד 3.

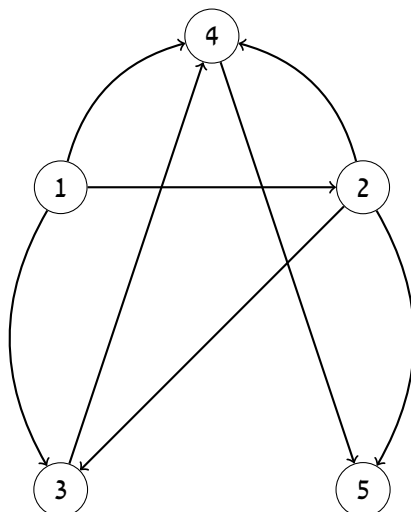

שאלה 2

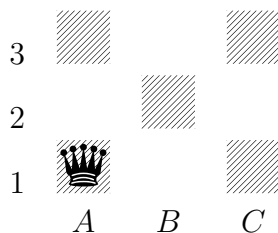
(א) עבור הגרף המכוון הבא מצאו את מספר המשלולים הכולל בין קדקוד 1 לבין קדקוד 4.

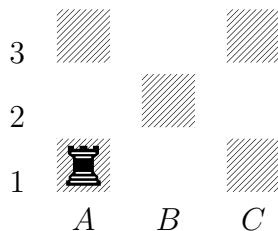
(ב) עבור הגרף המכוון הבא מצאו את מספר המסלולים הכולל בין קדקוד 1 לבין קדקוד 5.

שאלה 3 מלכה מונחת על המשבצת A1 כמתואר למטה. המלכה יכולה לעבור ימינה, למעלה, או בכיוון אלכסוני למעלה וימינה. מצאו את מספר המסלולים האפשריים הכולל שקיימים ממשבצת A1 למשבצת B3.

שאלה 4 צריח מונחת על המשבצת A1 כמתואר למטה. הצריח יכול לנוע ימינה או למעלה כמה מספר משבצות שהוא רוצה. מצאו את מספר המסלולים האפשריים הכולל שקיימים ממשבצת B2 למשבצת C3.

פתרונות

שאלה 1

(א) מטריצה שכנות $A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad A^n = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

לכן $(A^n)_{13} = 0$ לכן לא קיים מסלול של אורך n לכל n שלם בין קדקוד 1 לבין קדקוד 3.

(ב) מטריצה שכנות $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad A^n = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

לכן $(A^n)_{23} = 0$ לכן לא קיים מסלול של אורך n לכל n שלם בין קדקוד 1 לבין קדקוד 3.

(ג) מטריצה שכנות $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow A^2 = A \cdot A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{pmatrix} \Rightarrow A^4 = A^2 \cdot A^2 = \begin{pmatrix} 6 & 5 & 5 \\ 5 & 6 & 5 \\ 5 & 5 & 6 \end{pmatrix}$$

$(A^4)_{12} = 5$ לכן קיימים 5 מסלולים שונים בין קדקוד 1 לבין קדקוד 2.

(ד) מטריצה שכנות $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$. על ידי אינדוקציה אפשר להוכיח כי

$$A^n = 3^{n-1} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

(באופן כללי אם M מטריצה $k \times k$ ו- $M_{ij} = 1$ לכל $1 \leq i, j \leq k$ כלומר כל איבר של M שווה ל-1 אז $M^n = k^{n-1}M$). לכן מספר המסלולים שונים בין כל שתי נקודות בגרף של אורך n הוא 3^{n-1} .

$$(ה) \quad A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad \text{מטריצה שכנות}$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 15 & 4 & 1 & 6 \\ 15 & 6 & 12 & 40 & 1 \\ 4 & 12 & 6 & 12 & 4 \\ 1 & 40 & 12 & 6 & 15 \\ 6 & 1 & 4 & 15 & 0 \end{pmatrix}.$$

3. $(A^3)_{23} = 12$ לכן קיימים 12 מסלולים שונים בין קדקוד 2 לבין קדקוד 3.

$$(ו) \quad \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 2 & 0 \end{pmatrix} \quad \text{מטריצה שכנות}$$

$$A^3 = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 6 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 0 & 10 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 6 & 10 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 8 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 8 & 0 \end{pmatrix}.$$

3. $(A^3)_{23} = 10$ לכן קיימים 10 מסלולים שונים בין קדקוד 2 לבין קדקוד 3.

שאלה 2

$$(א) \quad A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \text{מטריצה שכנות:}$$

$$I_{4 \times 4} - A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

$I - A$ מטריצה משולשית לכן הדטרמיננטה שווה למכפלה של האיברים על האלכסון:

$$|I - A| = 1.$$

המספר המסלולים הכולל בין קדקוד 1 לבין קדקוד 4 שווה ל- $(I - A)^{-1}_{1,4}$ כלומר האיבר ה- $(1, 4)$ של ההופכית של $I - A$. נשתמש בנוסחה

$$M_{ij}^{-1} = \frac{C_{ji}}{|M|}$$

כאשר C_{ji} הקופקטור של האיבר j, i של המטריצה M (שימו לב הסדר של האינדקסים נהפכו). לכן

$$(I - A)_{1,4}^{-1} = \frac{C_{4,1}}{|I - A|} = \frac{C_{4,1}}{1}$$

כאשר $C_{4,1}$ הקופקטור ה- $(4, 1)$ של המטריצה $I - A$, אשר מתקבל על ידי למחוק את הושרה והעמודה של האיבר $(4, 1)$ ולחשב את הדטרמיננטה של המטריצה המתקבלת, ולהכפיל ב- $-1 = (-1)^{4+1}$:

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow C_{41} = (-1)^{4+1} \begin{vmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 3.$$

לכן

$$(I - A)_{1,4}^{-1} = \frac{C_{4,1}}{|I - A|} = \frac{3}{1} = 3$$

ולכן קיימים 3 מסלולים שונים הכולל בין קדקוד 1 לבין קדקוד 4 של הגרף.

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \text{מטריצה שכנות} \quad (\text{ב})$$

$$I_{5 \times 5} - A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

$I - A$ מטריצה משולשית לכן הדטרמיננטה שווה למכפלה של האיברים על האלכסון:

$$|I - A| = 1.$$

המספר המסלולים הכולל בין קדקוד 1 לבין קדקוד 4 שווה ל- $(I - A)_{1,5}^{-1}$ כלומר האיבר ה- $(1, 5)$ של ההופכית של $I - A$. נשתמש בנוסחה

$$M_{ij}^{-1} = \frac{C_{ji}}{|M|}$$

כאשר C_{ji} הקופקטור של האיבר j, i של המטריצה M (שימו לב הסדר של האינדקסים נהפכו). לכן

$$(I - A)_{1,5}^{-1} = \frac{C_{5,1}}{|I - A|} = \frac{C_{5,1}}{1}$$

כאשר $C_{5,1}$ הקופקטור ה- $(5, 1)$ של המטריצה $I - A$, אשר מתקבל על ידי למחוק את הושרה והעמודה של האיבר $(5, 1)$ ולחשב את הדטרמיננטה של המטריצה המתקבלת, ולהכפיל ב- $-1 = (-1)^{4+1}$:

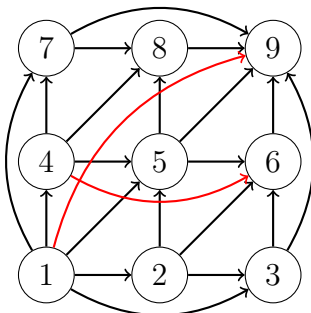
$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow C_{51} = (-1)^{5+1} \begin{vmatrix} -1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 5.$$

לכן

$$(I - A)_{1,5}^{-1} = \frac{C_{5,1}}{|I - A|} = \frac{5}{1} = 5$$

ולכן קיימים 5 מסלולים שונים הכוללים בין קדקוד 1 לבין קדקוד 5 של הגרף.

שאלה 3

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

$$I - A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 0 & -1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

המטריצה משולשית לכן הדטרמיננטה שווה למכפלה של האיברים על האלכסון:

$$|I - A| = 1.$$

המספר המסלולים הכוללים בין קדקוד 1 לבין קדקוד 8 שווה ל- $(I - A)_{1,8}^{-1}$ כלומר האיבר ה- $(1, 8)$ של ההופכית של $I - A$. נשתמש בנוסחה

$$M_{ij}^{-1} = \frac{C_{ji}}{|M|}$$

כאשר C_{ji} הקופקטור של האיבר j, i של המטריצה M (שימו לב הסדר של האינדקסים נהפכו). לכן

$$(I - A)_{1,8}^{-1} = \frac{C_{8,1}}{|I - A|} = \frac{C_{5,1}}{1}$$

כאשר $C_{8,1}$ הקופקטור ה- $(8, 1)$ של המטריצה $I - A$, אשר מתקבל על ידי למחוק את הושרה והעמודה של האיבר $(8, 1)$ ולחשב את הדטרמיננטה של המטריצה המתקבלת, ולהכפיל ב- $-1^{8+1} = -1$:

$$\begin{aligned} & \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 0 & -1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \\ \Rightarrow C_{81} &= (-1)^{8+1} \begin{vmatrix} -1 & -1 & -1 & -1 & 0 & -1 & 0 & -1 \\ 1 & -1 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} \\ &= - \begin{vmatrix} -1 & -1 & -1 & -1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} \\ &= - \begin{vmatrix} -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} \\ &= (-1) \left(-1 \cdot \begin{vmatrix} -1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} - 1 \cdot \begin{vmatrix} -1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{vmatrix} \right) \\ &= 5 \end{aligned}$$

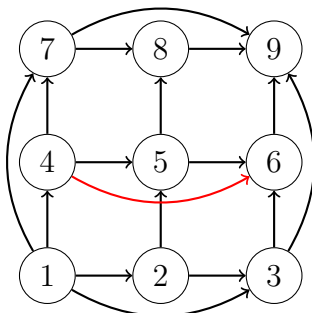

לכן

$$(I - A)_{1,8}^{-1} = \frac{C_{8,1}}{|I - A|} = \frac{5}{1} = 5$$

ולכן קיימים 5 מסלולים שונים הכולל בין קדקוד 1 לבין קדקוד 8 של הגרף, ז"א קיימים 5 מסלולים שונים בין משבצת A1 לבין משבצת B3.

שאלה 4

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

$$I - A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

המטריצה משולשית לכן הדטרמיננטה שווה למכפלה של האיברים על האלכסון:

$$|I - A| = 1.$$

המספר המסלולים הכולל בין קדקוד 4 לבין קדקוד 9 שווה ל- $(I - A)_{4,9}^{-1}$ כלומר האיבר ה- (4,9) של ההופכית של $I - A$. נשתמש בנוסחה

$$M_{ij}^{-1} = \frac{C_{ji}}{|M|}$$

כאשר C_{ji} הקופקטור של האיבר j, i של המטריצה M (שימו לב הסדר של האינדקסים נהפכו). לכן

$$(I - A)_{4,9}^{-1} = \frac{C_{4,9}}{|I - A|} = \frac{C_{9,4}}{1}$$

כאשר $C_{9,4}$ הקופקטור ה- $(9, 4)$ של המטריצה $I - A$, אשר מתקבל על ידי למחוק את הושרה והעמודה של האיבר $(9, 4)$ ולחשב את הדטרמיננטה של המטריצה המתקבלת, ולהכפיל ב- $-1 = (-1)^{9+4}$:

$$\Rightarrow C_{94} = (-1)^{9+4} \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 0 & -1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$

$$= 5$$

לכן

$$(I - A)_{4,9}^{-1} = \frac{C_{9,4}}{|I - A|} = \frac{5}{1} = 5$$

ולכן קיימים 5 מסלולים שונים הכולל בין קדקוד 4 לבין קדקוד 9 של הגרף, ז"א קיימים 5 מסלולים שונים בין משבצת B2 לבין משבצת C3.